

Stjórnunar- og verndaráætlun fyrir friðlandið Dyrhólaey

VERK- OG TÍMAÁÆTLUN

Október 2019

FORSENDUR

Samkvæmt 81. gr. laga nr. 60/2013 um náttúruvernd er eitt af hlutverkum Umhverfisstofnunar að hafa umsjón með gerð stjórnunar- og verndaráætlana fyrir friðlýst svæði.

Forgangsröðun stjórnunar- og verndaráætlana er uppfærð reglulega og má sjá hana á vefsíðu Umhverfisstofnunar, www.umhverfisstofnun.is, undir „Forgangsröðun áætlana“.

Endurskoðun stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir friðlandið Dyrhólaey var þar ofarlega í forgangi en sú áætlun sem nú er í gildi og samþykkt var árið 2014 þjónar ekki tilgangi sínum lengur. Því var ákveðið að endurskoða hana.

Dyrhólaey er friðlýst sem friðland skv. auglýsingu í Stjórnartíðindum nr. 101/1978.

Verndargildi svæðisins felst í fuglalífi þó í eðli sínu sé svæðið ekki síður merkilegt með tilliti til landslags. Stærð friðlandsins er 147,2 ha. og mörk þess eru skilgreind í ofangreindri auglýsingu.

Umhverfisstofnun hefur umsjón með friðlandinu og þar starfar landvörður.

Tækifæri svæðisins eru m.a. fólgin í:

- ~ að tengja saman verndun náttúrunnar og nýtingu til útivistar
- ~ að vernda og viðhalda náttúrulegu ástandi
- ~ fræðslu og upplýsingagjöf til almennings
- ~ gerð nýs deiliskipulags fyrir Háey
- ~ landvörslu og eftirliti með svæðinu

Í samstarfshópi um svæðið sitja:

- Ágúst Valfells, fulltrúi landeigenda
- Einar Freyr Elínarson, fulltrúi Mýrdalshrepps
- Daníel Freyr Bjarnason, fulltrúi Umhverfisstofnunar
- Guðbjörg Gunnarsdóttir, fulltrúi Umhverfisstofnunar

ALMENNT UM VERKEFNIÐ

Stjórnunar- og verndaráætluninni er ætlað að fjalla um markmið verndunar svæðisins og hvernig stefnt skuli að því að viðhalda verndargildi þess.

Umhverfisstofnun hefur unnið stefnumótun um gerð stjórnunar- og verndaráætlana fyrir friðlýst svæði og verður hún höfð til hliðsjónar við gerð stjórnunar- og verndaráætlunar fyrir friðlandið Dyrhólaey. Gert er ráð fyrir að gildistími hennar verði 10 ár og að með fylgi aðgerðaáætlun til 5 ára. Í henni verða tímasett markmið og aðgerðir fyrir friðlandið.

Að 5 árum liðnum verður aðgerðaáætlunin endurnýjuð og uppfærð. Umhverfisstofnun, sveitarfélagi og landeigendum verður þó heimilt að taka ákvörðun um endurskoðun

áætlunarinnar, verði þess þörf, áður en gildistíminn er liðinn. Stefnt er að því að gerð stjórnunar- og verndaráætlunar verði lokið í maí 2020.

Í stefnumótuninni er lögð áhersla á samráð og samstarf, að stjórnunar- og verndaráætlanir séu einfaldar og upplýsingar settar fram á auðskiljanlegan máta. Stjórnunar- og verndaráætlunin sjálf verður því ekki umfangsmikil og megin áhersla verður lögð á gildi svæðisins, markmið verndunar, aðgerðir og verndarráðstafanir en nánari upplýsingar um svæðið verða aðgengilegar á heimasíðu Umhverfisstofnunar, www.umhverfisstofnun.is.

Stjórnunar- og verndaráætlun er alla jafna skipt í eftirfarandi kafla en er staðfærð og aðlöguð því svæði sem áætlun er unnin fyrir.

Aðgerðaáætlun

1. Inngangur

- 1.1. Leiðarljós og markmið
- 1.2. Eignarhald og umsjón
- 1.3. Lagalegur og stjórnsýslulegur rammi
- 1.4. Verndargildi svæðisins
- 1.5. IUCN verndarflokkun (markmið verndunar)

2. Lýsing á svæðinu

- 2.1. Mörk svæðisins
- 2.2. Náttúruminjar – jarðminjar, gróður og dýralíf
- 2.3. Menningarminjar
- 2.4. Landnotkun
- 2.5. Innviðir
- 2.6. Ferðaþjónusta og útivist
- 2.7. Rannsóknir og vöktun
- 2.8. Kynning og fræðsla
- 2.9. Tengsl við grannsvæði
- 2.10. Öryggismál

3. Markmið, stefna og leiðir

- 3.1. Svæðisskipting
- 3.2. Náttúruminjar
- 3.3. Menningarminjar
- 3.4. Landnotkun
- 3.5. Innviðir
- 3.6. Ferðaþjónusta og útivist
- 3.7. Rannsóknir og vöktun
- 3.8. Kynning og fræðsla
- 3.9. Innri starfsemi
- 3.10. Öryggismál
- 3.11. Flugvélar, þyrlur og ómönnuð loftför.

4. Sérstakar reglur um umferð og dvöl

UMSJÓN MEÐ VERKEFNINU

Verkefnastjórn og ritstýring stjórnunar- og verndaráætlunarinnar mun vera í höndum fulltrúa Umhverfisstofnunar, en fulltrúar landeigenda og Mýrdalshrepps munu taka virkan þátt í gerð

hennar. Gert er ráð fyrir að haldnir verði nokkrir fundir á verktíma auk þess sem samskipti munu fara fram með tölvupóstum.

SAMRÁÐ OG UPPLÝSINGAGJÖF

Samráð og upplýsingagjöf er lykillinn að því að sátt skapist um stjórnunar- og verndaráætlun svæðanna. Gert er ráð fyrir að helstu hagsmunaaðilar verði upplýstir um gerð áætlunarinnar.

Drög að stjórnunar- og verndaráætlun fyrir svæðið verða síðan auglýst til athugasemda fyrir almenning í sex vikur og þá gefst öllum kostur á að senda inn athugasemdir. Nánari upplýsingar um samráð má sjá í samráðsáætlun fyrir verkefnið.

VERK- OG TÍMAÁÆTLUN

Meginþættir verkefnisins eru:

1. Undirbúningur
2. Lýsing á svæðinu
3. Stefnumótun, markmið og aðgerðir.
4. Greining á aðgerðum
5. Kynningarferli
6. Úrvinnsla athugasemda
7. Útgáfa

1. áfangi: Undirbúningur.

Tími: október 2019 - janúar 2020.

- Unnið að undirbúningi stjórnunar- og verndaráætlunarinnar.
- Óskað eftir tilnefningum í samstarfshóp og hann skipaður.
- Samstarfshópur fundar og lagðar línur fyrir áframhaldandi vinnu.
- Samráðsaðilar tilgreindir.
- Verk- og tímaáætlun lögð fram.
- Bréf send til samráðsaðila sem tilgreindir eru í samráðsáætlun.
- Upplýsingar settar á heimasíðu Umhverfisstofnunar.

Afurð: Tilbúin verk- og tímaáætlun og samráðsáætlun til birtingar á heimasíðu Umhverfisstofnunar. Samráðsaðilar upplýstir um að vinna við gerð áætlunarinnar sé hafin.

2. áfangi: Lýsing á svæðinu.

Tími: október - nóvember 2019.

- Teknar verða saman bakgrunnslýsingar fyrir svæðið.

Afurð: Drög að 1. og 2. kafla stjórnunar- og verndaráætlunarinnar.

3. áfangi: Stefnumótun, markmið og aðgerðir.

Tími: janúar - febrúar 2020.

- Unnin drög að 3. kafla áætlunarinnar. Samstarfshópurinn mun vinna að stefnumótun svæðisins, setja fram markmið og aðgerðir. Unnið að hluta til samhliða áfanga 2.
- Unnin drög að kortum eftir þörfum.

Afurð: Drög að 3. kafla stjórnunar- og verndaráætlunarinnar og kort af svæðinu.

4. áfangi: Greining á aðgerðum.

Tími: febrúar-mars 2020.

- Þær aðgerðir sem lagðar voru til í 3. áfanga eru greindar, þeim forgangsraðað og sett tímamörk. Drög að aðgerðaáætlun unnin.
- Drög að áætlun í yfirllestur hjá Umhverfisstofnun.

Afurð: Drög að aðgerðaáætlun.

5. áfangi: Kynningarferli í 6 vikur.

Tími: mars-apríl 2020.

- Drög að stjórnunar- og verndaráætlun yfirfarin hjá Umhverfisstofnun til auglýsingar.
- Drögin auglýst á heimasíðu Umhverfisstofnunar og sveitarfélagsins.
- Almennungi gefinn kostur á að leggja fram athugasemdir. Kynningarferlið stendur í 6 vikur.
- Bréf send til samráðsaðila og þeim bent á að kynningarferlið sé hafið.

6. áfangi: Úrvinnsla athugasemda, lokaafgreiðsla.

Tími: maí 2020.

- Unnið úr þeim athugasemdum sem berast í kynningarferlinu.
- Unnin greinargerð þar sem gerð er grein fyrir athugasemdum sem bárust á kynningartíma og þeim svarað.
- Afgreiðsla stjórnunar- og verndaráætlunar hjá Umhverfisstofnun.
- Lokafrágangur á áætlun og fylgiskjölum, prófarkalestur.

Afurð: Lokaútgáfa stjórnunar- og verndaráætlunar. Einnig greinargerð.

7. áfangi: Útgáfa

Tími: maí 2020.

- Stjórnunar- og verndaráætlun send umhverfis- og auðlindaráðherra til undirritunar.
- Stjórnunar- og verndaráætlun gefin út og birt á heimasíðu Umhverfisstofnunar og Mýrdalshrepps.